

Nr 7 /2017

Sammanträde torsdag den 31 augusti klockan kl. 18:30 - 20:30
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, Slakthusplan 8 A

Ledamöter

Ulf Walther (S) ordf
Gustav Johansson (M) vice ordf.
Jimmy Lindgren (S) ej
Hanna Jokio (S) ej
Fotios Stathis (MP)
Ola Gabrielson (MP)
Lars Sterneby (V)
Henrik Virro (M)
Jonas Nilsson (M)
Peter Backlund (L)

Ersättare

Gisela Norman (S)
Linnea Risinger (MP)
Sonja Wallbom (V)
Lisa Palm (Fi)
Christina Peterson (C)
Claes Karlsson (KD)

Tjänstgörande ersättare

Bo Hansson (S)
Björn Wredberg (M)
Elisabet Abelson (L)

§ 23 Närvarande

Ulf Walter, Gustav Johansson; Ola Gabrielson, Lars
Sterneby, Bo Hansson, Lisa Palm, Elisabet Abelson

Tjänstemän

Lena Lundström Stoltz, Gunilla Ekstrand (ej §§ 22-38)
Kristina Goldring, (ej §§ 22-38) Jeanette Holmqvist, Leif Kananen,
(ej §§ 22-38) Ulrika Klemets, (ej §§ 22-38) avdelningschefer

Personalföreträdare

-

Justering
2017-09-05

Sekreterare

Inga-Karin Mellberg

Ordförande

Ulf Walther (S)

Tjänstgörande ersättare

Elisabet Abelson (L)

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Stadsdelsnämnden utser nämndens ordförande Ulf Walther (S) och tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson (L) att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelar att justering sker tisdag den 2 september 2017.

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 2

Fastställande av dagordning

Den utsända dagordningen godkändes med den ändringen att ärende § 4, Allaktivitetshus i Östberga dnr 1.1.-467/2017 utgår samt tillägg av ärende § 7.1 Inspirationsdag om jämställdhetsintegrering samt studieresa till Köpenhamn – nämnddeltagande, dnr 1.1.-515/2017.

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 3

Månadsrapport för juli 2017

Stadsdelsnämndens beslut

Nämnden godkänner föreliggande månadsrapport för juli månad 2017.

Ärendet

Före resultatöverföringar prognostiseras ett underskott om 12,2 mnkr och efter resultatöverföringar ingen avvikelse mot budget.

Resultatenheterna prognostiserar underskott och beräknar att minska resultatfonderna med 12,2 mnkr. Inom funktionsnedsättning och äldreomsorg beräknas kostnaderna för persontransporter öka med 22,5 mnkr till totalt 35,5 mnkr, till följd av ett nytt avtal fr.o.m. 1 januari. För investeringar prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2017

Dnr 1.2.1.-122/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M), ledamoten Peer Backlund (L)

”Återigen visar månadsprognosen på ett underskott för stadsdelens verksamhet. Den prognostiserade avvikelsen mot budget uppgår nu till 12,2 miljoner. Fortfarande är det verksamheterna Individ- och familjeomsorg och funktionsnedsättning som dras med största underskotten.

Majoriteten fortsätter dessutom öka kostnadskostymen med sådant som inte är kärnverksamhet, t ex medborgarkontor. Till detta ska även läggas att Sverige och framförallt Stockholm befinner sig i ett gynnsamt ekonomiskt läge där offentliga verksamheter borde gå med överskott och spara till sämre tider.

Det är uppenbart att en annan ekonomisk prioritering är ett måste för att säkra stadsdelens framtida ekonomiska stabilitet.”

Ersättaryttrande

Ersättarna Christina Petersen (C), Claes Karlsson (KD) instämde i det särskilda uttalandet från (M),(L).

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 4

Allaktivitetshus i Östberga

Stadsdelsnämndens beslut

Ärendet utgår

Dnr 1.1.-467/2017

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 5

Rapportering till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 2 år 2017

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av rapporteringen till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 2 år 2017 till handlingarna.

Ärendet

Från det andra kvartalet 2017 har förvaltningen rapporterat sammanlagt 41 ej verkställda beslut till IVO, 23 från äldreomsorgen och sammanlagt 18 från funktionshinderomsorgen inklusive socialpsykiatri. Från individ- och familjeomsorgen rapporteras inga ej verkställda beslut under perioden.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 juli 2017.

Dnr 1.2.1.-450/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 6

Anmälningssärenden

- A. Förteckning över inkomna protokoll, skrivelser, m.m.
- B. Tjänstemannabeslut, se pärm
- C. Protokoll från Pensionärsrådets sammanträde 2017-08-25
- D. Protokoll från rådet för funktionshinderfrågor 2017-08-28
- E. Balanslista över nämndens uppdrag och skrivelser till förvaltningen.

Stadsdelsnämndens beslut

Anmälningssärendena läggs till handlingarna.

§ 7

Nämndens frågor

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden uppdrar till förvaltningen att bereda nedanstående skrivelse och återkomma till nämnden

Ett tryggare Östberga

Ulf Walther m.fl. (S), Fotios Stathis m.fl. (MP), Lars Sterneby (V)

Östberga har gått igenom en fantastisk utveckling de senaste åren. Staden har investerat i idrottsplatsen Liseberg och skolans basketplan, och har långtgående planer för en ombyggnation av Östberga torg för att skapa en tryggare och med inbjudande torgmiljö.

Östbergaborna har själva tagit ett stort ansvar i att påverka sitt område. Bostadsrättsföreningarna har fördjupat sitt samarbete, medborgarna har deltagit helhjärtat i en medborgardialog kring vad som behöver förbättras i området, och åtgärder såsom att ordna stadsodling och ett sommartorg för möte har redan sjösatts som en följd av medborgarförslagen. Dessutom utreds för närvarande förslaget att etablera ett allaktivitetshus i området. Som trygghetshöjande åtgärder har staden öppnat upp runt torget och givit Fryshuset i uppdrag att möta ungdomarna i området. Polisen har en ökad närvaro i området.

Åtgärderna har redan givit resultat. Bilbränderna har minskat drastiskt i antal. Fram till nyligen var det väldigt ovanligt med våldsdåd i området. Det är därför fruktansvärt tråkigt, och även orättvist mot Östbergaborna, att det skedde en dödsskjutning på dagen, i närheten av centrum samt förskola och parklek som påverkade, inte bara vuxna, utan även barn som fanns i närheten.

Samhället kommer aldrig acceptera att ett fåtal förstör för Östbergaborna och utsätter oss för fara. Men att bygga bort otrygghet kräver ett långsiktigt arbete som aldrig kan vara begränsat till polisiära insatser, utan tyngdpunkten behöver ligga på det förebyggande arbetet. Ungdomar behöver nå innan de luras in i kriminalitet av äldre, klyftor i samhället behöver utjämnas så att ingen söker sig till brottslighet som ett svar på fattigdom. Den senaste händelsen visar

dock att det långsiktiga arbetet behöver kompletteras med omedelbara kortsiktiga åtgärder så att Östbergaborna känner sig trygga i sitt område.

Övervakningskameror är inte lösningen på otrygghet, och dess effektivitet i att bekämpa brottslighet har ifrågasatts. Vi har dock förstått att många Östbergabor önskar att sådana sätts upp. Och Östbergaborna har rätt att känna trygghet i sitt område. I den här exceptionella situationen vill vi därför att stadsdelsförvaltningen snarast kontakter polis och relevanta fastighetsägare och, efter hörande av medborgarna, samordnar en ansökan om övervakningskameror. Ansökan kan till en början omfatta en begränsad tid för att därefter utvärdera försöket inför ett eventuellt permanentande. Placering av kameror bör vara noggrant genomtänkt så att endast allmän plats övervakas, och medborgares integritet beaktas i största möjliga utsträckning.

Även andra arbetssätt bör ses över och kompletteras.

Stadsdelsförvaltningen ska därför i trygghetshöjande syfte för Östberga:

- 1) Skyndsamt utreda och samordna en ansökan om övervakningskameror,
- 2) i samråd med polisen och Fryshuset se över om de sociala insatsgrupperna –SIG kan stärkas i området och attrahera fler deltagare,
- 3) kontakta samarbetspartnern Fryshuset för att se om deras PASSUS-verksamhet kan, och bör, aktualiseras i Östberga som alternativ eller komplement till SIG,
- 4) anordna ett arbetsmöte i Östberga mellan stadsdelsförvaltningen och politiskt förtroendevalda från stadsdelsnämnden å ena sidan, och representanter från bostadsrättsföreningarna, hyresförening, medborgardialogsrepresentanter samt polisen å andra sidan, för att diskuteras trygghetsfrågan,
- 5) se över om stadsdelens fältassistenter bör arbeta annorlunda i området, och
- 6) utreda om det finns några lärdomar från trygghetsarbetet i på Järva som kan användas i Östberga.

Åtgärderna ska slutredovisas senast till stadsdelsnämndens möte i november.

§ 7.1

Inspirationsdag om jämställdhetsintegrering samt studieresa till Köpenhamn- nämnddeltagande

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att nämnden deltar vid inspirationsdag om jämställdhetsintegrering den 20 september 2017 med fyra representanter från vardera majoriteten och oppositionen.
2. Nämnden beslutar att nämnden deltar i studieresa till Köpenhamn den 4-5 september 2017 med en representant från vardera majoriteten och oppositionen.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har inbjudits att delta i Inspirationsdag om jämställdhetsintegrering den 20 september kl. 08:30 -14:00, vid Skarpnäcks kulturhus, Skarpnäcks Allé 25 samt inbjudits att medfölja till Köpenhamn för studieresa. Resan genomförs inom projektet planering inför en större förskola på Årstafältet. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar om representation från nämnden vid de båda tillfällena.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 8

Stadsdelsdirektörens information

Stadsdelsdirektören Lena Lundström Stoltz meddelade att följande verksamhet kommer att tävla i kvalitetsutmärkelsen:

- Stureby förskoleenhet.

Vidare informerade stadsdelsdirektören om följande:

Idag den 31 augusti har nationalekonomen Ingvar Nilsson hållit en mycket intressant och givande föreläsning i Årsta Folkets hus om "Hur vi bryter destruktiva mönster i utsatta förorter" för intresserade medarbetare och politiker.

Den 14 september är det företagarråd i Årsta partihallar

"Förskolans nya näringsberäknade matsedel"
stadsdelen är först med att införa ett kostdatasystem och förevisar detta med provsmakning på restaurangen Grand Escalier, Globentorget 2, den 21 september kl. 13-16.

Nämnden tackade för informationen.

§ 9

Samråd om förslag till program för Östberga och Årstafältet södra- svar till stadsbyggnadskontoret

Stadsdelsnämndens beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar till stadsbyggnadskontoret på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Samrådsförslaget till program för Östberga syftar till att ta ett helhetsgrepp kring dess stadsutveckling. De kompletteringar till den befintliga bebyggelsen som föreslås är tänkta att förbättra de offentliga miljöerna och bidra till ökad trygghet för de som rör sig inom området. Samtidigt ska den föreslagna bebyggelsen bidra till att bygga samman Östberga med det nya bostadsområdet på Årstafältet, såväl som att stärka kopplingar mot Liseberg. Förvaltningen anser överlag att programförslaget kan bidra till en positiv utveckling i Östberga, men har en del synpunkter och kommentarer som bör beaktas i kommande revidering.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 augusti 2017

Dnr 357-2017-1.5.3.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP) Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut samt anmälde ett särskilt uttalande till protokollet.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M) ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP), Lars Sterneby (V)

”Överdäckning av Östbergavägen för bättre kontakt mellan Östberga och Årstafältet. Stockholms stad vill i programmet för Östberga, bl.a. 'utveckla stadsdelen till ett mer attraktivt område' och 'koppla samman Östberga med kringliggande stadsdelar'. I planen ingår att förlänga 'Centrumstråket' (del av nuv. Östbergabackarna) i rät linje över Östbergavägen, genom de nya kvarteren och ut på fältet. Höjdskillnaden mellan Sibbarpsgränd och Östbergavägen föreslås lösas med trappor. Vidare läggs en ny skola F-9 och en ny simhall vid gränsen mellan stadsdelarna, vilket också avses knyta samman dem.

Vi delar stadsdelsförvaltningens huvudsakliga positiva remissvar, däribland uttalandena om behovet av nya arbetsplatser inom området. Vad gäller kopplingen mellan Östberga och Årstafältet skriver förvaltningen att 'En genomtänkt samordning av berörda projekt krävs för att säkerställa en trafiksäker miljö', men ger inte några förslag till hur detta kan ske. Vi vill betona vikten av att åtgärden skapar en naturligare kopplingar mellan Östberga och Årstafältet och på det sättet även öka tillgängligheten för sport och friluftaktiviteter.

Vi tror biltrafiken på Östbergavägen kommer att utgöra en kvarstående barriär mellan stadsdelarna och att det finns anledning att skapa en naturligare övergång. Såsom stadsdelen tidigare har uttryckt i bl.a. remissvaret på Översiktsplanen bör delar av Östbergavägen däckas över. Även om en överdäckning är kostsam bör en kortare sträcka av vägen kunna förläggas i tunnel med sluttande naturbro med gång- och cykelväg över. Denna lösning skulle smälta samman Östberga med Årstafältet genom att ge en mer omedelbar koppling mellan områdena. Barn skulle utan att korsa Östbergavägen kunna själva gå eller cykla från Östberga ut till fältet, eller från de nya bostäderna till t.ex. simhallen eller skolan. Access till rekreationsytor blir bättre och tillgängligheten ökar. Att i stället förlägga gång- och cykeltrafik till en tunnel under vägen, eller en hög bro över vägen skapar däremot inte denna naturliga access och skulle blott förstärka känslan av en barriär mellan områdena.

Det finns flera lämpliga placeringar för sådana naturbroar: 'Centrumstråket' kan förlängas med ett däck över Östbergavägen, ersätta trapporna och därigenom öka tillgängligheten. Vidare kan det utredas att bygga ihop simhallens entreplan med en naturbro och på det sättet integreras med grönytorna i den nya parken. Simhallen blir tillsammans med utegym och andra sportanläggningar på fältet ett lokalt sportcentrum. Överdäckning kan återställa Göta

Landsväg på platsen till en obruten gång- och cykelled (förutsatt att kulturskyddet tillåter det.)”

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, tjänstgörande ersättaren Björn Wredberg alla (M) ledamoten Peter Backlund, tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson båda (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut

Att därutöver anföras:

Bostadsbrist och otrygga områden är två av stadens största utmaningar. Utan egenmakt och kontroll över sin boendesituation blir medborgarnas trygghet och utveckling kraftigt påverkade, samtidigt som deras valmöjligheter begränsas. Med områden som upplevs som otrygga skapas utestängdhet som gör att människorna som bor där ofta inte vågar gå ensamma genom sina egna grannkvarter under vissa tider av dygnet.

Med ett övergripande program för Östberga ges vi möjligheten att bemöta båda dessa viktiga frågor genom att bygga nya bostäder och rusta upp ett område som varit hårt drabbad av bristfällig planering som bland annat bidragit till att skapat otrygghet. Östbergas närhet till innerstaden, kommande kollektivtrafikförbindelser och lågt utnyttjade områden är gör det till en utmärkt plats för nybyggnation. Tyvärr ser vi att förslaget i sin nuvarande form innehåller en del brister som skulle behöva hanteras innan nya stadsplaneringssynder begås i försöket att rätta till tidigare fel.

Nybyggnation kräver en solid planering och ett genomtänkt tillvägagångssätt. Frimärksplaneringen har allt mer visat sina konsekvenser och det krävs att större projekt redan i ett tidigt skede tar hänsyn till människors möjlighet att leva, lära och bo. Det vill säga, att i ett tidigt stadie planera för skola, kollektivtrafik, arbete, sjukvård och andra samhällsberande funktioner. Det är glädjande att se att det finns planer för en ny simhall. Hela staden har en brist av simanläggningar, vilket kan ha allvarliga påföljder för varje barns rätt att lära sig att simma. Vi är också positiva att se att bostäder planeras med variation och att nya byggnader kommer att sluta an till omkringliggande bebyggelse.

Vi är oroliga för att programförslaget har räknat iskallt med att tunnelbaneuppgången blir av inom nära framtid. Östberga präglas redan idag av en avskärmning från kollektivtrafik vilket i sig skapar en isolering. Ska ett område fungera så måste också kommunikationen fungera, annars blir det omöjligt att utnyttja Östbergas nära läge till innerstaden. När Skarpnäcksstaden byggdes dröjde det tio år innan tunnelbanan stod klar. Därför är det viktigt att det inte bara är politiska löften utan att reella planer skapas för hur kommunikationen ska fungera om tunnelbanestationen skulle dröja. Vi vill att nya busslinjer planeras och att en möjlig dragning av tvärbanan från Årstafältet undersöks.

Östberga är tyvärr ett område som många gånger varit otryggt. Det är av största vikt att planeringen av stadsdelen har som huvudmål att skapa en stadsmiljö där otryggheten byggs bort. Det vill vi se genom fler öppna bottenplan med lokaler för föreningsliv och butiker, som möjliggör för området att leva dygnet runt, genom bra belysning som underhålls och genom att använda skollokaler på kvällstid för föreningslivet.

Vi vill se ett Östberga torg där medborgarna är trygga. Men med dagens planering blir det ett exempel på en plats som kan bidra till otryggheten. Vi skulle gärna se att man tar ett nytt helhetsgrepp om planeringen och sätter medborgarnas trygghet i centrum. Det skulle kunna göras genom att man öppnar upp ordentligt mellan övre och nedre torg och att flera av trapporna byts ut för att skapa en mer tillgänglig stadsmiljö. För oss är det viktigt att Östberga torg både är snyggt och tryggt. Torget skulle också kunna byggas så att det inbjuder till olika typer av aktiviteter, både sommar som vinter för att därmed bidra till att öka tryggheten.

När större områden planeras är det viktigt att redan i ett tidigt skede aktivt samla in synpunkter från alla delar av befolkningen, så att de färdiga planerna har god förankring och har tagit till vara på den kreativitet som finns bland medborgarna. Ett exempel där staden skulle kunna arbeta mer innovativt för att få fram åsikter är att använda interaktiva digitala hjälpmedel. Verktyg som baseras på spel och andra digitala plattformar har en potential att nå ut till människor som annars sällan tar del i planeringen av staden.

Parkerna i området måste vara anpassade för människor i alla åldrar. Vi ser gärna att barn och ungdomar inkluderas i planeringsprocessen

med deras unika perspektiv på hur parkerna bättre skulle kunna erbjuda lekmöjligheter och platser där ungdomar kan trivas.

Att det finns förslag för en ny F-9 skola är speciellt viktigt för att planera för områdets långsiktiga behov. Tyvärr är en av de alternativa föreslagna placeringarna av skolan i ett område som ibland är oroligt och har dåligt med ljus på skolgården. Vi skulle helst se att skolan byggs mot Årstafältet. Vi kan heller inte nog understryka vikten av att förskolor planeras in i ett tidigt skede, något som förvaltningen framhäver tydligt.

Många av de bostäder som planeras i området är baserade på de så kallade Stockholmshusen. De är i utformningen konforma, vilket ytterligare riskerar att förstärka Östberga som ett miljonprogramområde. Vi tar kraftigt avstånd mot den karaktären av trist och konform arkitektur i ett redan utsatt och bullerstört läge. Även förorter förtjänar en god kvalitet i arkitekturen. Vi vill se mer varierad arkitektur som skapar ett mervärde för alla som bor och vistas i området. Speciellt viktig är porten in mot Östberga.

De totalt cirka 2500 bostäder som tillförs i området kommer att vara viktiga för att arbeta mot stadens mål om att bygga 140000 nya bostäder fram till 2030. Området har potential att bidra än mer. Genom att byta ut de planerade punkthusen mot hus i kvartersstil, låta de hus som idag planeras få fyra våningar istället planeras till fem, och genom att bygga igen de öppna innergårdar som finns i förslaget tror vi att det är möjligt att skapa minst 3000 bostäder i området.

Det aktuella förslaget visar bland annat på en gårdsdesign där innergården är öppen för allmänheten. Vi har tidigare sett att den här typen av delvis offentliga områden ofta skapar otrygga och obehagliga miljöer, som varken de som ansvarar för marken eller det offentliga tar tillräckligt ansvar för. Samtidigt ser vi att få mindre bostäder planeras. Området består i dagsläget i huvudsak av större bostäder. Att planera för fler mindre bostäder och studentbostäder skulle kunna bidra till att skapa ett mer blandat område med boenden i olika skeenden i livet. Vi vill att minst 500 nya studentbostäder planeras i området.

Vidare ligger många av de planerade husen väldigt nära den hårt trafikerade Åbyvägen som riskerar att försämra boendemiljön. Vi tror att det är möjligt och bra att bygga här, bullerrisken till trots. Vi

önskar däremot att vi försöker att skapa mer intressant arkitektur i ett område där det verkligen behövs. När vi bygger ska vi bygga en levande stad med blandad bebyggelse. Föreslagen bebyggelse i området riskerar att ha kraftig inverkan på de boende i områdena öster om Åbyvägen. Den nya trafiksituationen, antalet parkeringsplatser och påverkan på deras möjlighet till kvällssol bör särskilt tas i beaktande. Vi ser gärna att upplåtelseformerna blandas mer och att fler kontors-, förenings-, service- och butikslokaler kan etableras i områdena. Så bygger vi en stad där människor trivs och känner sig trygga oavsett tid på dygnet. ”

Ersättaryttrande

Ersättaren Lisa Palm (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (S),(MP),(V)

Ersättaryttrande

Ersättarna Christina Petersen (C), Claes Karlsson (KD) instämde i förslag till beslut samt reservation från (M),(L).

§ 10

Detaljplan för Årstafältet etapp 3 – svar till stadsbyggnadskontoret

Stadsdelsnämndens beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till stadsbyggnadskontoret på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Ett program för den nya stadsdelen Årstafältet arbetades fram under 2010. Programområdet har delats in i 10 etapper varav detaljplanen för parken samt etapp 1 har vunnit laga kraft, med beräknad byggstart under kvartal 1, 2018. Totalt ska ca 6000 nya bostäder byggas samtidigt som parken kommer att minska i storlek men genomgå en upprustning med bl.a. olika aktivitetsytor. Detaljplanen som detta ärende rör är för fastigheten Postgården 1 (Årstafältet etapp 3). Planen möjliggör byggande av ca 400 bostäder, en F-9 skola, två förskolor, en idrottshall, en elnätstation samt lokaler för centrumändamål. Förvaltningen ställer sig positiv till att det byggs bostäder i kollektivtrafikhärlägen och anser fortsättningsvis att Årstafältets tredje etapp är en viktig del i arbetet med att stärka kopplingen mellan Årstafältet och Östberga.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 augusti 2017.

Dnr 358-2017-1.5.3.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M), ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, tjänstgörande ersättaren Björn Wredberg alla (M), ledamoten Peter Backlund, tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson båda (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Att bifalla förvaltningens förslag till svar på remissen om Årstafältet etapp 3

Att därutöver anföras:

Det är mycket glädjande att arbetet med Årstafältet nu fortskrider vidare och vi i Alliansen ser fram emot kommande detaljplaner och att fältet äntligen byggs ut.

Förslaget präglas av man redan från börjar bygger stad med idrottshall, skola och förskola vilket vi ser som mycket positivt liksom att det byggnaderna planeras med stor variation i byggnadsstil. Vi vill samtidigt understryka vikten av att förskolgårdar på tak inte är att föredra, något som också stadsdelsförvaltningen påpekar.

I förslagen detaljplan föreslås uteslutande hyresrätter. Vi förutsätter att kommande detaljplaner bidrar till blandade upplåtelseformer på Årstafältet.

Ambitionsnivån i miljöarbetet kunde ha varit än högre. I detta fall skulle till exempel passivhus, aktiva fasader, solpaneler och andra energilösningar kunnat bidra till en bättre miljö utan även sänka driftskostnaderna för de boende samt öka marknadens möjlighet att driva upp skalfördelar med den nya tekniken vilket i framtiden leder till billigare miljölösningar.

Genom området planeras en ny större lokal gata, där vi ser risker med att den kan komma att användas som alternativ till Södra Länken. Gatan måste därför utformas så att den inte görs attraktiv som så kallad smitväg. Även de mindre gatorna i anslutning till den större lokalgatan måste beaktas i sammanhanget. Stadsbyggnadskontoret avser att återkomma i kommande utredningar. Vi vill understryka vikten av att detta inte uppmärksammas allt för sent och staden försöker rätta till problemet när det redan uppstått, vilket vi sett tydliga exempel på när stad planeras i andra sammanhang.

Ersättaryttrande

Ersättarna Christina Peterson (C), Claes Karlsson (KD) instämde i förslag till beslut samt reservation från (M),(L)

§ 11

Samrådsförslag till detaljplan för kv. Diabilden m.fl. – svar till stadsbyggnadskontoret

Stadsdelsnämndens beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till stadsbyggnadskontoret på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har arbetat fram ett förslag till detaljplan för del av fastigheten Örby 4:1 vid kvarter Diabilden i Bandhagen. Detaljplanen möjliggör byggandet av cirka 400 bostäder såväl som handel, kontor, föreningslokaler samt en aktivitetsyta. Förvaltningen är överlag positiv till den föreslagna exploateringen men har vissa synpunkter, bland annat på trädplanteringar på framtida parkmark.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2017.

Dnr 1.5.3.-487/2017

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M), ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, tjänstgörande ersättaren Björn Wredberg alla (M) ledamoten Peter Backlund, tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson båda (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Nämnden beslutar:

- att godkänna förvaltningens svar på remissen
- att därutöver anföra

Vi anser att man bör sluta så många av de halvöppna kvarteren som möjligt för att på så sätt få ett tryggare boende.

Diabilden ingår i det program för Trollesundsvägen som ursprungligen omfattade 400 bostäder. Nu mer finns det planer på nästan 900 bostäder i området, plus att 170 ytterligare bostäder planeras just i närheten. Viktigt framöver är frågan om det samlade behovet av förskolor och skolor bedöms på nytt när exploateringen i området dubblats.

Den kompensation av idrottsyta som planerades i programmet – att lägga konstgräs på Stureby IP – är genomförd. Men med anledning av att antalet bostäder ökat kraftigt i programmet bör det också föranleda att ytterligare idrottsyta planeras i området.”

Ersättaryttrande

Ersättarna Christina Petersen (C), Claes Karlsson instämde i förslag till beslut och reservation från (M),(L)

§ 12

Utställningsförslag till översiktsplan för Stockholm – svar till stadsbyggnadskontoret

Stadsdelsnämndens beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar till stadsbyggnadskontoret på remissen

Ärendet

Stockholm behöver bygga många nya bostäder för att tillgodose en växande befolkning och utställningsförslaget till en ny översiktsplan anger riktlinjerna för en hållbar stadsutveckling kopplat till detta. Särskild fokus ligger på social hållbarhet, med ambitioner att skapa en sammanhållen stad med jämnt fördelade resurser. De större skillnaderna från samrådsförslaget är följande: ett separat dokument med riktlinjer för bostadsförsörjning har tagits fram och behandlas i en separat process, det allmänna intresset *Stadens karaktär och gestaltning* har delats upp i två nya teman och avsnittet om lokala utvecklingsmöjligheter har fördjupats och uppdaterats med nya kartor. Dessutom har Hagsätra-Rågsved lagts till som ett fjärde fokusområde i utbyggnadsstrategin. Förvaltningen är överlag positiv till de revideringar som har gjorts sedan samrådsförslaget. Synpunkter och kommentarer rör framförallt trafikplanering och lokala utvecklingsmöjligheter.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 augusti 2017
Dnr 1.5.3.-437/201

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag. Ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Peter Backlund, tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson båda (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Att delvis godkänna kontorets förslag

Att därutöver anföra:

Förslaget till en ny Översiktsplan (ÖP) för Stockholm är i huvudsak väl utformat. Mycket av det som nämns i samrådsförslaget är frågor som Liberalerna och Alliansen länge drivit. Med det sagt har vi ett antal synpunkter som vi anser att en ny Översiktsplan tydligare borde förhålla sig till.

Liberalerna är ett parti som tar ansvar för ett kraftfullt byggande i Stockholm, och det råder inga tvivel om att vi måste bygga mycket under en lång tid framöver, men om man vill bygga mycket måste man också bygga bra. Risken med att bygga väldigt många bostäder på en gång är nämligen att viktiga projekt slutar på ett stadsbyggnadsmässigt dåligt sätt. Ett exempel på detta är miljonprogrammets byggboom.

Liberalerna anser därför att det är viktigt att Stockholms fortsatta planering sker utefter en områdesplanering. Goda lokala områdesplaner, som noga analyserat det aktuella områdets landskapsmässiga och kulturhistoriska förutsättningar och som på ett strukturerat och inkluderande sätt tagit till sig lokalbefolkningens kunskap om att leva i området, ger rätt förutsättningar för en stadsutveckling som håller i minst hundra år. Områdesplaner är ett annat sätt att planera nybyggnation än de förtätningar som ofta skett utan en genomtänkt strategi i många av våra yttre stadsdelar. De utgör en god grund för att göra större, mindre detaljerade detaljplaner. Den största fördelen med områdesplanerna är att de ger goda förutsättningar för att planera in all samhällelig infrastruktur så som skolor, förskolor, äldreboende och idrottsytor i takt med att staden växer. Detta förutsätter att stadens nämnder och förvaltningar samarbetar på ett genomgripande sätt. Översiktsplanen behöver bli tydligare i vad som är prioriterat i de olika områdena. Till exempel genom att ange hur Arkitektur Stockholm och Stockholms byggnadsordning ska nyttjas i dessa områden. Ett konkret exempel på när ÖP behöver ge vägledning för stadsutvecklingen är i fallet av trädgårdstädernas av/utveckling -som pågår utan någon genomtänkt strategi.

En attraktiv, spännande och levande stadsmiljö handlar inte om enskilda byggnader, utan om samspelet mellan alla de byggnaderna som tillsammans utgör staden. Stockholm ska växa genom att vi bygger vidare på det som fungerar – det som skapar en tät, levande, grön och attraktiv stad. Innerstadens täta kvartersstruktur ska kompletteras, bland annat med fler bostäder i cityområdet, och tillåtas att växa utanför tullarna. Ytterstaden områden behöver bli tätare och mer funktionsblandade för att därmed förbättra underlaget för kaféer, restauranger, andra kommersiella lokaler, samhällsservice samt utbyggd kollektivtrafik. Genom att bygga nytt med kvarterstrukturer i största möjliga mån, och med en genomtänkt planering kan ytterstaden förtätas på ett sätt som skapar många nya bostäder och arbetsplatser, samtidigt som ytterstadsområdenas karaktär och gröna värden beaktas.

I dag pendlar många från söderort och västerort till Norrort eller city där arbetsplatserna finns. En hållbar stadsutveckling innebär att fler attraktiva arbetsplatser, exempelvis i form av nya kontorsfastigheter, också måste skapas i de områden där sådana saknas samtidigt som det byggs fler bostäder. Ett sådant område skulle kunna vara Gullmarsplan-Globen där utrymme finns för både fler bostäder och arbetsplatser. Stockholms stad måste också fortsätta med att flytta ut förvaltningar och bolag till ytterstaden. En levande och välfungerande stad förutsätter att alla stadsdelar har en bra blandning av bostäder och arbetsplatser. Genom att flytta ut stadens verksamheter minskar lokalkostnaderna och underlaget för service och verksamheter ökar i ytterstadens stadsdelar. Det blir också möjligt att omvandla tomställda kontorslokaler i innerstaden från de olika förvaltningarna till bostäder.

Stadens bostadsbyggande måste också planeras för att möta alla stockholmarnas olika behov. Stadens utveckling ska därför vägledas av målsättningen om en god blandning av upplåtelseformer i hela staden, inbegripandes hyresrätter, bostadsrätter, ägarlägenheter, studentbostäder, småhus, radhus och villor. Det betyder att staden i områden som domineras av bostadsrätter ska verka för att det byggs fler hyresrätter, och vice versa verka för att det i områden som domineras av hyresrätter byggs fler bostadsrätter. Vi ser en oroande utveckling till mer miljonprogramliknande strukturer, till exempel när Stockholmshus placeras i stora områden, som i Tensta, Östberga, Farsta/Larsboda, Solberga.

Att bygga en tätare stad borgar även för en hållbar stad. Genom att ha sina funktioner samlade kan staden göra ett rikt och varierat utbud tillgängligt för alla. Här finns bra underlag för kollektivtrafik, goda förutsättningar för hög energieffektivitet och dessutom tar man delvis redan använd mark i anspråk när man bygger nytt. När Stockholm växer kommer dock vissa grönområden behöva tas i anspråk för nya bostäder, arbetsplatser, service och infrastruktur. De gröna kilarna är viktiga för naturliv och stadens biologiska mångfald och måste tas i åtanke av översiktsplanen. Samtidigt får de inte hindra ansvarsfull och väl genomtänkt exploatering för nya bostäder nära grönområden. Dagens gröna struktur kommer att förändras, inte minst i ytterstaden. Det ställer höga krav på en genomtänkt planering och att man tar vara på möjligheter att utveckla och förbättra parker och naturområden, så att de kan möta framtidens behov. Stadens naturreservat ska respekteras.

Stadsutvecklingen och planeringen av kollektivtrafik måste vidare samverka i högre grad. När nya stadsutvecklingsområden byggs är det av stor vikt att staden tidigt involverar landstingets trafiknämnd, så att ny kollektivtrafik redan kan finnas på plats när människor flyttar in. Och när vi bygger i redan befintliga bostads- och arbetsområden är det av stor vikt att bebyggelsen, i högsta möjliga mån, lokaliseras till lägen med bra kollektivtrafik. Samarbetet mellan staden och landstinget bör därför både stärkas och utvecklas på detta område.

En tät stad förbättrar även förutsättningarna för den levande staden. En funktionsblandad bebyggelse med bostäder, arbetsplatser, handel och kultur ger en attraktiv stadsmiljö och befolkningstätheten ser till att verksamheterna går runt. Vad det gäller stadsmiljön måste ambitionen vara att skapa attraktiva och varierande boendemiljöer i hela staden, med närhet till torg, parker, levande gatustråk och samhällsservice.

Stockholm behöver också utvecklas till en mer sammankopplad stad. Idag isoleras framförallt ytterstadsområdena effektivt från varandra av breda trafikleder eller otillgängliga naturområden. Det måste bli enklare att röra sig mellan olika stadsdelar, vi måste därför förbättra framförallt gångstråk, cykelvägar och kollektivtrafikförbindelser mellan stadsdelarna. Fler stadsdelar bör även byggas ihop i syfte att öka tillgängligheten, tryggheten, den sociala integrationen, det naturliga flödet och det ekonomiska utbytet mellan områdena. Exempel på stadsdelar som skulle passa bra för att byggas ihop är

Rinkeby och Tensta. När områden växer samman erbjuds även möjligheterna till att skapa nya attraktiva stadsmiljöer och offentliga rum.

Med miljonprogramområdenas sovande struktur och brist på stadsgator följer en känsla av otrygghet när det blir mörkt. En belysningsstrategi måste finnas för att göra miljonprogramområdena mer säkra. Att bygga en tätare stad innebär också att Stockholm blir tryggare. Det är vidare viktigt med ett tydligt jämställdhetsperspektiv i stadens trygghetsarbete, inte minst när det gäller utomhusmiljön. Varken kvinnor eller män ska känna otrygghet eller rädsla för att utsättas för brott. Detta måste beaktas vid utformningen av våra gemensamma miljöer.

Staden behöver också bli bättre på att se till att även sådan infrastruktur som inte utgörs av gator, spår, bostäder, arbetsplatser och kommersiella lokaler byggs ut för att klara av framtida behov. Det rör sig exempelvis om ytor för spontanidrott, idrottshallar, bibliotek, förskolor, skolor, äldre- och LSS-boenden, samt parker. Vi kan inte enbart bygga bostäder, vi måste bygga stad. I dag fungerar inte planeringen av dessa funktioner, översiktsplanen måste därför bli mera konkret i dessa avseenden.

Stockholm är en av världens vackraste städer. Här finns unika värden i den genom århundraden framväxta stadsmiljön och samspelet mellan vattnet och stadens höjder är en oundgänglig del i det som gör Stockholm vacker och trivsamt. Även kommande generationer förtjänar att kunna njuta av stenstadens siluett med de dominerande kyrktornen och några få högre byggnader. Stockholms vatten och grönska hör till de mest älskade värdena hos dem som bor i staden. Det ska vi vara rädda om. Kulturmiljöerna har en stark ställning i många stockholmares medvetande och bidrar starkt till stadens attraktivitet.

Stockholm har många vackra, välplanerade och uppskattade villa- och radhusområden. Dessa områden utgör en mycket viktig del av stadens attraktivitet. Både som gröna, lummiga lungor och som boende med andra värden än i stenstaden. Varje komplettering med ny bebyggelse och förtätning i trädgårdsstaden måste därför noga bedömas utifrån en rad olika faktorer, inte minst hur de arkitektoniska värdena i omgivande bebyggelse påverkas och hur det nya huset påverkar områdets karaktär.

Vattnet och de naturliga höjdskillnaderna utgör en stor del av stadens själ. Utblickarna över de historiska delarna av staden får inte byggas för. Med god arkitektonisk utformning vill vi bygga högt där det passar och fungerar, men vi måste samtidigt inse att det varken är effektivt, lämpligt eller önskvärt överallt. Vi anser därför att Stockholms byggnadsordning och Arkitektur Stockholm ska få en högre status i kommande Översiktsplan än i samrådshandlingen.

Att bygga stad är i högsta grad en kvalitetsfråga. Förutom att utveckla staden och investera i framtiden kan nyproduktionen användas som verktyg för att korrigera tidigare misstag. Används den på fel sätt skapar vi istället nya. En genomtänkt stadsutvecklingsstrategi möter därför det ständigt ökande behovet av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur samtidigt som den alltid har för ögonen behovet av att vi bygger en långsiktigt hållbar, levande, attraktiv och trivsamt stad. Risken är annars att vi bygger miljöer som i framtiden kan visa sig vara både oattraktiva, ineffektiva, otrygga och oekonomiska. Det gynnar ingen, allra minst stockholmarna. Detta måste även Översiktsplanen ta fasta på. ”

§ 13

Motion om att låta stockholmarna bygga ihop södra Skanstull med Gullmarsplan och Hammarby sjöstad- svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på remissen
2. Stadsdelsnämnden avstyrker motionen
3. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Björn Ljung och Peter Backlund från Liberalerna har inkommit med en motion som föreslår att staden initierar en medborgardialogsprocess för att undersöka vilka behov och idéer som finns inför ombyggnaden av Gullmarsplan och Nynäsvägen. Förvaltningen ställer sig positiv till motionärernas förslag om att involvera invånare i planeringen av området men anser att en strategiskt lämplig tidpunkt för en medborgardialog i relation till beräknad planstart bör utredas vidare.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 10 augusti 2017.

Dnr 1.5.1.-173/2017

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl.(MP) Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag. Ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Peter Backlund , tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson båda (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Stadsdelsnämnden tillstyrker motionen

Att därutöver anföras:

Det är positivt att förvaltningen också värderar tidiga och innovativa dialoger vid planeringen av större stadsområden. Vi anser dock att de borde gå längre för att nå de medborgare som vanligtvis inte är delaktiga när staden planeras.

Stadsutveckling blir bäst när de som lever i området får ett ordentligt inflytande över hur det ska utvecklas och när området ses som en helhet av funktioner och miljöer som samspelar. Stockholm behöver arbeta mer och bättre med områdesplanering.

Gullmarsplan och området runt omkring är utan tvekan en utav Stockholms sämst utnyttjade resurser. Här har vi söderorts viktigaste kollektivtrafikknutpunkt, avskild praktisk taget från all vettig gång och cykelstruktur och med stora outnyttjade områden i närheten. Möjligheterna att skapa många fler bostäder, arbetsplatser och dessutom göra gång-, cykelvägar, park- och naturmark bättre, tryggare och tillgängligare är gigantiska. Men området från vattnet upp till Gullmarsplan erbjuder också riktigt svåra stadsplaneringsnötter att knäcka.

Därför vill Liberalerna se att arbetet med Gullmarsplanssidan kommer i gång redan nu, och att det startar med att släppa loss stockholmarnas kreativitet tidigare och i större skala än vanligt. Det här handlar om ett av de potentiellt sett viktigaste områdena för utvecklingen av Stockholm. Givet att utmaningarna är stora är involverandet av alla de som redan idag vistas i området extra viktigt. Det borde genomföras genom interaktiva verktyg som kan nå ut till människor som annars vanligtvis inte deltar i planprocessen.”

§ 14

Slutrapport från utredning av servicehus, kompletterat med förslag till fortsatt hantering av stadsdelsnämndens befintliga servicehus - svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om Slutrapport från utredning av servicehus.
2. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till fortsatt hantering av nämndens servicehus
3. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat utredningen av servicehus till stadsdelsnämnden. Förvaltningen välkomnar att servicehusens målgrupp görs tydlig, men föreslår några ytterligare förtydliganden och kompletteringar till de förslag som presenteras. Förvaltningen ser också ett behov av att förtydliga de tillämpningsanvisningar för köhanteringen som presenteras i bilaga till utredningen. Utöver förslaget till svar på remissen presenteras i tjänsteutlåtandet förvaltningens förslag till fortsatt hantering av nämndens tre servicehus, som sker i samverkan med MICASA.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 17 augusti 2017.

Dnr 265-2017-1.5.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S) ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP) Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, tjänstgörande ersättaren Björn Wredberg, alla (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget:

”Stadsdelsnämnden beslutar:

- att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut att godkänna slutrapporten
- att förvaltningen ges i uppdrag att upphandla ett av stadsdelens servicehus
- att antalet platser inom servicehusen inte ska minska trots eventuella framtida ombyggnationer.
- att anföra därutöver följande:

Inledningsvis vill vi tacka förvaltningen för ett väl sammansatt tjänsteutlåtande och konstaterar att det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. I synnerhet gläds vi åt att den rödgrönrosa majoriteten nu gör en kovändning i frågan om att införa ett valfrihetssystem för servicehus i Stockholms stad från den 1 januari 2018. Alliansen har länge påpekat att det inte är logiskt att just denna boendeform ska undantas från valfrihetssystemen.

Vi välkomnar även utredningens förslag att köhanteringen till stadens servicehus centraliseras och organisatoriskt placeras på äldreförvaltningens avdelning Stockholms Trygghetsjour. Det är bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren. Beträffande förvaltningens förslag om vilka som beviljas bistånd med boende i servicehus vill vi säkerställa att kriteriet ”behov av hemtjänst” handlar om just detta och inte om att hemtjänst tidigare har beviljats. Servicehus måste kunna beviljas sökande som befinner sig i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendepincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där den äldre exempelvis tidigare har haft omfattande hjälp av närstående men nu behöver flytta. Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Framförallt måste det vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte. Vi välkomnar även att förvaltningen eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner.”

Vi välkomnar att förvaltningen har för avsikt att behålla de tre servicehus som idag finns i stadsdelen. Även om det idag kan finnas outnyttjade platser inom servicehusen, menar vi i Alliansen att efterfrågan kan komma att öka med en annan politik än den som drivs idag av majoriteten. Vi finner dock det en aning märkligt att förslaget om hur vi ska hantera stadsdelens servicehus är inbakat i ett remissärende som svar till kommunstyrelsen istället för ett helt eget ärende.

Vi förmodar att förvaltningens förslag är att bygga om servicehusen så att de uppfyller Arbetsmiljöverkets krav och att det handlar om att bygga om badrum. Det finns därmed en risk att antalet lägenheter kommer att minska eftersom de kräver en större yta. Vi i Alliansen vill säkerställa att antalet platser i servicehusen inte minskar genom att stadsdelsnämnden fattar beslut om detta. Vid eventuella ombyggnationer kommer att ställas krav på hur verksamheten kan bedrivas så länge ombyggnation sker. Vi vill säkerställa att ombyggnation påverkar den enskilde brukaren så lite som möjligt.

Arbetsmiljöverkets nya hållning om att verksamheten kan fortsätta bedrivas genom att man upprättar individuella handlingsplaner är intressant, men lämnar en del oklarheter vad gäller möjligheter att planera verksamheten långsiktigt på ett fullgott sätt. Vi i Alliansen skulle vilja, trots en del oklarheter från Arbetsmiljöverket, att pröva en upphandling av ett av våra servicehus. Vilket av dem som är bäst lämpligt att upphandla, får förvaltningen återkomma med.

Att förvaltningen ges i uppdrag att upphandla ett av stadsdelens servicehus

Att antalet platser inom servicehusen inte ska minska trots eventuella framtida ombyggnationer

Att som svar på remissen därutöver anföra följande.

Liberalerna anser att servicehus är en värdefull boendeform som rätt använd ger en trygghets- och servicenivå för äldre som gör att de får ett friskare åldrande och kan skjuta upp flytt till ett boende med heldygnsomsorg. Vi ser att det är betydligt fler äldre som vill bo på servicehus än som beviljas plats. Därför vill vi att alla över 85 år som så vill ska få plats på servicehus.”

Reservation

Ledamoten Peter Backlund, tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson båda (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget; ”Att förvaltningen ges i uppdrag att upphandla ett av stadsdelens servicehus

Att antalet platser inom servicehusen inte ska minska trots eventuella framtida ombyggnationer

Att som svar på remissen därutöver anföra följande.

Liberalerna anser att servicehus är en värdefull boendeform som rätt använd ger en trygghets- och servicenivå för äldre som gör att de får ett friskare åldrande och kan skjuta upp flytt till ett boende med heldygnssomsorg. Vi ser att det är betydligt fler äldre som vill bo på servicehus än som beviljas plats. Därför vill vi att alla över 85 år som så vill ska få plats på servicehus.

Skulle de kriterier för beviljande av servicehus som utredningen föreslår verkligen gälla fullt ut så skulle sannolikt många av de som idag får avslag på sin ansökan om servicehus få plats. Men tyvärr ser vi att många gamla, ensamma och otrygga stockholmare inte får flytta till ett servicehus eller vård- och omsorgsboende, fast de vill och behöver. Även av den anledningen vill vi se en rätt till servicehus från 85 års ålder.

Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Det måste vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte: en person som är ensam, som känner sig isolerad och som behöver flytta till ett boende med större gemenskap ska inte få känslan av isolering underkänd för att ensamheten inte är tillräckligt ”ofrivillig”.

Vi vill också starkt framhäva vikten av att begreppet ”behov av hemtjänst för ens omvårdnadsbehov” inte får en alltför snäv tolkning. Vi påminner också om att kriteriet är ”*behov* av hemtjänst”, inte att hemtjänst tidigare har beviljats, och att servicehus måste kunna beviljas sökande som befinner sig i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendeprincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där det redan står klart att den äldre behöver flytta.

Det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. Att man nu föreslår införandet av ett valfrihetssystem med gemensam kö är någonting som vi har krävt sedan tidigare. Det är också bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren.

Vi välkomnar även att staden eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner. Det får inte tas till intäkt för att minska antalet platser genom att lägga ner stora servicehus utan att skapa nya, mindre enheter.

Servicehusen är värdefulla, i synnerhet eftersom det än så länge saknas fullgoda alternativ. För att intentionerna bakom utredningen ska bli verklighet krävs det politisk vilja att stå upp för äldres möjligheter att kunna få flytta till ett tryggt boende, att kvarboende ska vara en möjlighet men inte ett tvång, och att även servicehusen inkluderas i den stora om- och utbyggnad av Stockholms äldreomsorg som väntar under de kommande årtiondena.

Vi välkomnar att förvaltningen har för avsikt att behålla de tre servicehus som idag finns i stadsdelen. Även om det idag kan finnas outnyttjade platser inom servicehusen, menar vi i Alliansen att efterfrågan kan komma att öka med en annan politik än den som drivs idag av majoriteten. Vi finner dock det en aning märkligt att förslaget om hur vi ska hantera stadsdelens servicehus är inbakat i ett remissärende som svar till kommunstyrelsen istället för ett helt eget ärende.

Vi förmodar att förvaltningens förslag är att bygga om servicehusen så att de uppfyller Arbetsmiljöverkets krav och att det handlar om att bygga om badrum. Det finns därmed en risk att antalet lägenheter kommer att minska eftersom de kräver en större yta. Vi i Alliansen vill säkerställa att antalet platser i servicehusen inte minskar genom att stadsdelsnämnden fattar beslut om detta. Vid eventuella ombyggnationer kommer att ställas krav på hur verksamheten kan bedrivas så länge ombyggnation sker. Vi vill säkerställa att ombyggnation påverkar den enskilde brukaren så lite som möjligt.

Arbetsmiljöverkets nya hållning om att verksamheten kan fortsätta bedrivas genom att man upprättar individuella handlingsplaner är intressant, men lämnar en del oklarheter vad gäller möjligheter att

planera verksamheten långsiktigt på ett fullgott sätt. Vi i Alliansen skulle vilja, trots en del oklarheter från Arbetsmiljöverket, att pröva en upphandling av ett av våra servicehus. Vilket av dem som är bäst lämpligt att upphandla, får förvaltningen återkomma med. ”

Ersättaryttrande

Ersättarna Christina Petersen (C), Claes Karlsson (KD) instämde i förslag till beslut från (M) samt reservation.

§ 15

Bättre skydd mot diskriminering – svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen om bättre skydd mot diskriminering.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Stockholms stad har fått betänkandet, Bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87), på remiss från regeringskansliet. Staden har skickat den till bland annat Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd för besvarande senast 2017-09-01. I betänkandet har en översyn, av olika roller och uppdrag av arbetet mot diskriminering på regional och lokal nivå, genomförts. Ett förslag har tagits fram där målet är att risken för att utsättas för diskriminering ska minska och att de som utsätts ska kunna få stöd och hjälp. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2017-06-16
Dnr 365-2017-1.5.1.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 16

Meddelarskyddslagen - fler verksamheter med stärkt meddelarskydd – svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Stadsledningskontoret har remitterat SOU 2017:41 ”Meddelarskyddslagen – fler verksamheter med stärkt meddelarskydd” till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för yttrande. Förvaltningen ställer sig positiv till de förslag som lämnas i betänkandet och föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 augusti 2017.
Dnr 1.5.1.-440/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 17

Motion (M) om att införa ett kvalitetskontrakt inom äldreomsorgen - svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en motion från Dennis Wedin (M) om att införa ett kvalitetskontrakt inom äldreomsorgen.
2. Stadsdelsnämnden avstyrker motionen
3. Omedelbar justering

Ärendet

I en motion (M) föreslås att kvalitetskontrakt där den äldre erbjuds en fast kontaktperson införs inom äldreomsorgen. Motionen föreslår också att biståndsbedömningen överförs från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden. Förvaltningen menar att den äldre redan har en fast kontaktperson genom biståndshandläggaren, och att det är viktigt att inte dela uppdraget mellan olika tjänstepersoner.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 juni 2017.

Dnr 211-2017-1.5.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (S), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag, Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, tjänstgörande ersättaren Björn Wredberg, alla (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Nämnden beslutar:

- att tillstyrka motionen

- att därutöver anföra:

Moderaterna anser att motionen på ett utmärkt sätt tar sin utgångspunkt i de äldres behov. Genom att införa ett kvalitetskontrakt mellan den äldre och staden ökar säkerheten och likabehandlingen. Det borgar också för att våra äldre får snabb hjälp till högkvalitativa insatser vilket ger en ökad trygghet för de äldre. ”

§ 18

Revidering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd – svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Socialnämnden har tagits fram ett förslag till reviderade riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Förvaltningen anser att ändringarna i huvudsak är bra. Att ta bort skrivningar som finns i andra styrande dokument är bra, nackdelen är att handläggarna måste söka information i flera dokument. Det är viktigt att Socialförvaltningen fortsätter erbjuda grundutbildningar och att utbildningen erbjuds alla nyanställda inom området.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2017.

Dnr 314-2017-1.5.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotios Stathis m.fl. (MP), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, tjänstgörande ersättaren Björn Wredberg alla (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Nämnden beslutar:

- att avslå förvaltningens förslag till beslut.
- att därutöver anföra följande:

Riktlinjerna för handläggningen av ekonomiskt bistånd innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen och utgår från lagstiftning, rättspraxis och beslut om tillämpningar i kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. En av de stora förändringarna när riktlinjerna för ekonomiskt bistånd revideras är att papperslösa med barn kan ges möjlighet till ekonomiskt bistånd, vilket vi ställer oss ytterst kritiska till. Enligt socialtjänstlagen har socialtjänsten ansvar för alla som vistas i kommunen och för att ingen ska behöva lida nöd även om de inte är hemmahörande i kommunen. Därmed finns det utrymme i socialtjänstlagen att bistå papperslösa personer även om detta tolkas olika i olika kommuner och av olika handläggare. Malmö är en av de kommuner i landet som har beslutat om att ge papperslösa bistånd. Vi ställer oss dock ytterst kritiska till att den rödgrönrosa majoriteten i Stockholm stad nu väljer Malmös modell som föredöme, en av de kommuner där utanförskapet är som störst. Att ge papperslösa med barn i Stockholm stad ekonomiskt bistånd är djupt oroväckande och kommer att leda till långtgående konsekvenser. Det är en felprioritering av den rödgrönrosa majoriteten att ge människor som saknar rätt att vistas i landet en fristad i Stockholm. Socialtjänsten står redan inför en kris, vi har socialekreterare som går på knäna och det saknas bostäder till flyktingar som beviljats uppehållstillstånd. Det är inte rimligt att ge personer som vistas i Sverige olagligt rätt till samma tillgång till samhällsliga insatser som svenska medborgare eller personer med uppehållstillstånd. Det måste finnas en tydlig gräns vilka som ska ges rätt till välfärdssystemet. Genom att ge papperslösa rätt till ekonomiskt bistånd bidra detta också till ett växande skuggsamhälle. Samtidigt som dessa personer erbjuds skola, vård och ekonomiskt bistånd tvingas de leva gömda, det är varken en hållbar eller mänsklig situation. Att ge en sådan förmån vore också att undergräva det svenska medborgarskapet och rättssamhället. Det är en farlig väg att gå och ger dessutom dubbla signaler, sök asyl, få avslag och uppbär rätt till allt i från skola till försörjningsstöd. Idag förmår inte majoriteten att tillhandahålla bostäder till personer med uppehållstillstånd, hur ska försörjningsstöd kunna ges till de tusentals som fått eller kommer att få avslag? Närmaste åren kommer ungefär 50 000 personer undvika att bli utvisade i Sverige, det är orimligt att kommunerna ska stå för försörjningsstöd till denna grupp. Majoriteten borde fokusera på de människor som har fått

uppehållstillstånd för att kunna ge den bästa möjliga starten i Sverige. Ett politiskt ledarskap kräver tuffa beslut och tydliga prioriteringar, dessvärre verkar detta saknas hos den rödgrönrosa majoriteten.

Vidare anges i revideringen av riktlinjerna om att införa prova på studier inom ekonomiskt bistånd. Det finns en god intention i att sänka trösklarna för att stärka möjligheterna till studier för personer med försörjningsstöd. Det ska alltid löna sig att arbeta och fler vägar in i jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden behöver skapas. Dessvärre kan vi inte ställa oss bakom förslagen om att införa ett system för prova-på studier för personer med försörjningsstöd, så som de nu föreslås utformas. Ekonomiskt bistånd är det yttersta skyddsnätet i samhället och ett kortsiktigt alternativ, vilket det enligt vår uppfattning fortsatt ska vara. När en person får ekonomiskt bistånd ska det finnas tydliga och definierade motprestationskrav som syftar till jobb, praktik eller studier. Kraven ska vara utformade efter varje människas förutsättningar. Som socialförvaltningen tidigare bedömt kan förslaget strida såväl mot andan i socialtjänstlagens förarbeten som mot kommunlagen och inte hålla vid en eventuell laglighetsprövning. När det handlar om människors livssituation och vägar ur ett bidragsberoende ska stadens insatser alltid ske på lagliga grunder och med individen bästa i åtanke.”

Reservation

Ledamoten Peter Backlund, tjänstgörande ersättaren Elisabet Abelson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget; ”Att som svar på remissen anföra följande.

Förslaget till nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd är i många delar likt de riktlinjer som Alliansen antog under vår tid i majoritet. En skillnad är att förvaltningen föreslår att papperslösa barn ska ha rätt till ekonomiskt bistånd utöver den rätt till akut nödhjälp som följer av socialtjänstlagen.

Liberalerna har tillsammans med övriga Alliansen infört en rätt till skolgång och sjukvård för papperslösa barn och en rätt för alla papperslösa till sjukvård som inte kan anstå. Liberalerna står fast vid detta. Barn i papperslösa familjer befinner sig ofta i mycket utsatta förhållanden och deras möjligheter att gå i skolan och få sjukvård ska värnas.

Att därutöver ge barn i papperslösa familjer en rätt till försörjningsstöd skulle dock innebära att man ger möjlighet att mer

långvarigt uppehålla sig i landet för personer som inte har rätt till det. Det leder till att den utsatta och prekära situation som barnen befinner sig i permanentas, vilket inte ligger i barnens intresse. Vi anser därför inte att barn i papperslösa familjer bör ha rätt till försörjningsstöd. Det finns andra insatser som kan komma ifråga för papperslösa barn och deras familjer: förutom den ovannämnda rätten till skolgång och sjukvård även akut nödbistånd enligt socialtjänstlagen samt hjälp att ta kontakt med frivilligorganisationer.

Liberalerna vidhåller också det vi pekade på när ärendet var uppe i socialnämnden, nämligen att flera frågor fortfarande är outredda. Det saknas exempelvis en redogörelse av erfarenheter från de kommuner där försörjningsstöd till barn i papperslösa familjer prövats, såsom Malmö. I förslaget berörs heller inte det faktum att socialtjänsten är skyldig att på polisens begäran lämna ut uppgifter som behövs för att verkställa ett utvisningsbeslut, och om då sökande exempelvis ska informeras i förväg om möjligheten att deras personuppgifter kan komma att tillsändas polisen. Även dessa brister utgör skäl för oss att avstyrka förslaget om försörjningsstöd till barn i papperslösa familjer.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Claes Karlsson (KD) instämde i förslag till beslut och reservation från (M)

§ 19

Motion (2017:21) om en stadsdelsnämndsreform – svar till kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om en stadsdelsnämndsreform, till kommunstyrelsen
2. Stadsdelsnämnden avstyrker motionen.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har för yttrande erhållit motion om en stadsdelsnämndsreform från (M). I motionen föreslås att nuvarande 14 stadsdelsförvaltningar minskas till fem.

Förvaltningen delar synpunkten om att det idag kan vara olika förutsättningar för de olika stadsdelsnämndsområdena utifrån bland annat befolkningssammansättning, boende, arbete, service och kommunikationer men anser inte att det går att ta ställning till om den i motionen förslagna organisationsförändringen kommer att leda till att stadsdelsförvaltningarna blir mer likvärdiga.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2017.

Dnr 329-2017-1.5.1.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 20 -26 sluten del

Justerare

Utdragsbestyrkande